

[Antonsen.]

mod ikke-landmænd, der opkøber landbrugs-ejendommene, ved til gengæld at spørge hr. Svend Haugaard: ja men hvem skal så købe de 10.000 ejendomme, som der ikke er unge i landbruget til at overtage? Jeg tror, han gør de ældre landbrugere en virkelig bjørnetjeneste, hvis han får gennemført sine tanker om et radikalt indgreb imod, at ikke-landmænd køber landbrugsejendomme. Den foreslåede ordning kan jo, når der kun er ca. 1.500 unge landmænd i de kommende generationer, kun bruges i højst en fjerdedel af de tilfælde, hvor der er tale om overdragelse, for de sidste tre fjerdedele vil ikke kunne opfylde betingelserne om at have haft uddannelse i landbruget eller have en teoretisk landbrugsuddannelse bag sig.

Vi har den største betænkelighed ved den foreslåede ordning; specielt er vi bange for, at den vil lokke for mange nye landmænd ud i noget, de ikke kan leve af, og at vi erved vil skabe slum i landbruget.

Vi vil gerne medvirke til at lette generationsskiftet og vil derfor kunne medvirke til dette lovforslag, såfremt specielt § 1, nr. 1, omformuleres. Der står i øjeblikket, at jordtilliggendet ikke må overstige 45 ha. Vi mener, at det er et helt andet kriterium, der må være afgørende, nemlig det kriterium, om man går i gang med noget, som man kan leve af, og vi vil derfor ved anden behandling stille et ændringsforslag, der lyder noget i denne retning: . . . erhverver en landbrugsejendom, der kan give fuld beskæftigelse for mindst 1 mand, og som uden væsentlige investeringer kan give en omsætning på 75.000 - 100.000 kr. årlig. Det vil være ganske uforsvarligt at hjælpe unge mennesker i gang på en lille landbrugsejendom, som slet ikke kan give en omsætning, der er tilstrækkelig til, at der kan blive et overskud til familien. Vi vil derfor lægge mere vægt på, at det, man hjælper til, er noget, der er perspektiv og fremtid i, og ikke nye slumbedrifter.

Også vi mener, at aldersgrænsen på de 35 år er urimelig, og her vil jeg henvise til de bemærkninger, der er fremsat af hr. Svend Haugaard. Til gengæld har jeg gjort ham ked af det ved at ville stryge arealbe-grænsningen, og jeg er ikke som hr. H. C. Toft bange for at indrømme det over for ham og indrømme, at det jo kan medføre, at en

stor del af jordbrugsproduktionen vil kunne komme til at foregå på meget større ejendomme end dem, vi har i dag. Men det, vi lægger vægt på, er, at folk kommer til at beskæftige sig med noget, de kan leve af, og så må romantikken fare.

Jeg er tilbøjelig til at ville karakterisere det fremsatte forslag som en lille, fedtet ordning, der vil lokke unge ud i et erhverv med 10-12 timers arbejdsdag for at kunne opnå en årsindkomst på 10.000-15.000 kr. Det vil vi i hvert fald ikke være med til at lokke nogen ud i.

Vi ser det problem, som berøres i dette lovforslag, i sammenhæng med lovforslaget om landbrugsejendomme, hvortil vi som bekendt vil stille ændringsforslag om adgang til fri sammenlægning, og vi ser det også i relation til spørgsmålet om, hvilke ejendomsformer der er adgang til at anvende i dansk landbrug. Vi kender alle selvejet og dets betydning, men må erkende, at det ikke kan bære landbruget fremover. Vi kan ikke forvente, at de unge, der går i gang med landbruget, vil være i stand til at skaffe den nødvendige egenkapital, og der vil derfor blive behov for også på dette område at lukke op for andre ejendomsformer.

Landbrugsministeren (*Chr. Thomsen*):

Trods kritiske bemærkninger har der stort set hos alle ordførere været en positiv indstilling over for lovforslaget, hvilket jeg gerne vil takke for.

Hr. Chr. Rasmussen sagde, at de unge ikke bliver stillet lige. Det er måske rigtigt nok, men det har nu altid været sådan, at de, der har størst egenkapital, vil være bedst stillet. Jeg tror, man må sige om loven som helhed, at selv om den ikke stiller alle unge helt lige, vil den betyde en hjælp til alle unge.

Må jeg om kritikken over for belåningsgrænsen 90 pct. af handelsværdien sige, at det er rigtigt, at det er en meget høj belåningsprocent, men den modsvares jo af, at der stilles så store kvalifikationskrav til den, der skal overtage en ejendom, og derfor tror jeg ikke, der er nogen stor risiko ved det.

Der er blevet spurgt om, hvorledes opskrivningen af hovedstolen de første 25 år skal behandles skattemæssigt. Jeg vil gerne have lov til at undersøge dette meget nøje, inden jeg svarer. I dag kan jeg kun sige, at efter min mening er det ikke en fritagelse